

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **I. S.**, zast. JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Veleslavínova 55/12, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2013, čj. OAM-123/LE-BE02-ZA04-2013, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 8. 6. 2015, čj. 49 Az 51/2013 – 65,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 6. 2015, čj. 49 Az 51/2013 – 65, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobce požádal dne 15. 7. 2013 o udělení mezinárodní ochrany na území ČR. Mezi důvody této žádosti uvedl, že je občanem Guinejské republiky a vyznává islámskou víru. Žalobce byl v minulosti členem hnutí Kosovo. Z toho důvodu musel vlast opustit v roce 2008, protože měl problémy s policií, armádou a svým klanem. Domníval se, že v případě návratu do Guineje by byl zabit. Nadto tam již nikoho nemá a neměl by kde bydlet. V České republice chce zůstat; má zde přítelkyni, s níž v roce 2009 společně žili asi rok ve společné domácnosti. Stěžovatel byl v roce 2011 odsouzen k trestu odnětí svobody za znásilnění. Z výkonu trestu byl dne 6. 6. 2013 podmíněčně propuštěn.

[2] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) rozhodnutím ze dne 18. 7. 2013, čj. OAM - 123/LE - BE02-ZA04-2013 (dále jen „rozhodnutí stěžovatele“), řízení o udělení mezinárodní ochrany dle ustanovení § 25 písm. i) ve spojení s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o azylu“), zastavil z důvodu nepřipustnosti žádosti. Ve správním řízení vyšlo najevo, že se nyní jedná o v pořadí již čtvrtou žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany. První žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 27. 1. 2009 neshledal stěžovatel důvodnou a mezinárodní ochranu žalobci v žádné formě neudělil. Žalobu proti tomuto rozhodnutí stěžovatele správní soud odmítl. Řízení o druhé a třetí žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel zastavil podle ustanovení § 25 písm. i) ve spojení s § 10a písm. e) zákona o azylu, neboť žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti, které bez svého zavinění nemohl uvést již v první žádosti o mezinárodní ochranu. V těchto předchozích žádostech přitom žalobce stěžovateli předestřel stejné důvody jako v žádosti nynější, a to důvody opírající se o obavu o jeho bezpečí v Guineji a o problémy s policií a armádou. Ohledně vztahu žalobce s přítelkyní stěžovatel konstatoval, že tato skutečnost byla žalobci známa již v průběhu předchozích správních řízení a žalobce měl možnost tuto skutečnost stěžovateli sdělit dříve. Žalobce tedy podle rozhodnutí stěžovatele neuvedl žádné nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozích pravomocně ukončených řízeních ve věci mezinárodní ochrany.

II. Řízení před krajským soudem

[3] Proti rozhodnutí stěžovatele podal žalobce dne 8. 8. 2013 žalobu dle části třetí, hlavy II, dílu 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v účinném znění (dále jen „s. ř. s.“), kterou následně doplnila soudem ustanovená zástupkyně. Podle žaloby měl stěžovatel povinnost se vypořádat s žádostí z pohledu nových skutečností rozhodných nikoli pouze pro udělení azylu ale i pro udělení doplňkové ochrany. Žalobce přitom v žádosti uváděl skutečnosti rozhodné právě z hlediska možného udělení doplňkové ochrany. Stěžovatel podle žalobce nedostatečně zjistil skutkový stav ohledně bezpečnostní situace v zemi původu.

[4] Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) se ztotožnil se závěrem stěžovatele uvedeným v napadeném rozhodnutí, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je v projednávané věci nepřipustná. Uvedený závěr stěžovatele shledal krajský soud i dostatečně odůvodněným. Podle krajského soudu však rozhodnutí stěžovatele postrádá jakoukoli úvahu ohledně možnosti udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Z tohoto důvodu krajský soud zrušil rozhodnutí stěžovatele a v dalším řízení jej zavázal vypořádat se s otázkou udělení doplňkové ochrany.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[5] Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel včas podanou kasační stížností z důvodu dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

pokračování

[6] Kasační stížností je namítáno, že stěžovatel nemá v případě zastavení řízení podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a písm. e) zákona o azylu povinnost zkoumat existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany. Svůj závěr opírá mimo zákonný text i o směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a především o právní názor vyslovený v rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011 – 96. Stěžovatel považuje kasační stížnost za přijatelnou dle § 104a s. ř. s., neboť podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy. Napadený rozsudek je totiž podle stěžovatele v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, přičemž krajský soud pochybil při výkladu hmotného práva.

[7] Ke kasační stížnosti se vyjádřila právní zástupkyně žalobce, která se ztotožnila s vypořádáním věci krajským soudem.

[8] V následné replice již stěžovatel pouze setrval na svém již vyjádřeném právním názoru.

IV. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[9] Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu je v ní namítán důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Vzhledem k tomu, že se v projednávané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, zabývá se Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[10] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39 (dostupném na www.nssoud.cz, stejně jako veškerá dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu), v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[11] Nejvyšší správní soud konstatoval, že za přijatelnou může být považována i kasační stížnost Ministerstva vnitra podaná „*z důvodu zásadního pochybení krajského soudu, které bude spočívat v tom, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, případně že nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, čj. 2 Azs 21/2006 – 59). V projednávané

věci stěžovatel, coby žalovaný správní orgán, ve vztahu k přijatelnosti kasační stížnosti tvrdil, že krajský soud judikaturu nerespektoval a pochybil při výkladu hmotného práva. Nejvyšší správní soud se s ním v tomto ohledu ztotožnil a shledal kasační stížnost přijatelnou.

[12] Spornou je v posuzovaném případě otázka způsobu rozhodování stěžovatele v případě, kdy shledá žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustnou a řízení o této žádosti zastaví.

[13] Krajský soud přisvědčil stěžovateli, že se v projednávané věci jedná o nepřipustnou žádost o udělení mezinárodní ochrany, neboť žalobce v ní neuvedl žádné nové skutečnosti, které by nemohl uvést již v předchozích řízeních. Zrušil však rozhodnutí stěžovatele a zavázal jej, aby se v dalším řízení zabýval otázkou možného udělení doplňkové ochrany.

[14] Řízení o udělení mezinárodní ochrany se dle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná. Za nepřipustnou lze dle § 10a písm. e) téhož zákona považovat žádost podanou opakovaně, aniž by v ní byly uvedeny nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.

[15] Správní orgán v průběhu řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumá, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu a důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozích pravomocně skončených řízeních ve věci mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011 – 96, konstatoval, že „*[p]řipustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany.*“ V tomto kontextu je třeba podotknout, že stěžovatel se otázkou nepřipustnosti žádosti žalobce zabýval komplexně z pohledu možnosti udělení mezinárodní ochrany a nikoli pouze z pohledu možnosti udělení azylu, jak by mohlo vyplývat z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu.

[16] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve výše citovaném rozsudku dále uvedl: „*Zastavuje-li správní orgán řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nemůže zároveň o věci samé, tedy o mezinárodní ochraně (tzn. ani o azylu, ani o doplňkové ochraně), rozhodovat.*“ Právní názor krajského soudu, podle něhož by měl stěžovatel v případě zastavení řízení pro nepřipustnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat podmínky pro možné udělení doplňkové ochrany, shledal zdejší soud na základě výše uvedeného nesprávným. Kasační stížnost je proto důvodná.

V. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud dospěl v posuzovaném případě k závěru, že krajský soud pochybil, pokud zrušil rozhodnutí stěžovatele s tím, že měl i v případě nepřipustné žádosti

pokračování

žalobce o mezinárodní ochranu zkoumat podmínky pro možné udělení doplňkové ochrany žalobci. Krajský soud tak pochybil při výkladu hmotného práva, přičemž zároveň nerespektoval ustálenou judikaturu. Nejvyšší správní soud proto v souladu s ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. větou první před středníkem napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[18] V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[19] Dle ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne v novém rozhodnutí krajský soud též o nákladech řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. října 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu